ב"ה

דברי תורה על הפרשה

פרשת תזריע

BROUGHT TO YOU BY **MYSHLIACH**
A DIVISION OF MERKOS L'INYONEI CHINUCH SUITE 302

"Caring for the well-being of shluchim's children worldwide"

MyShliach
MERKOS L'INYONEI CHINUCH SUITE|302

תזריע ב

א. בנוגע טומאת „נגעים" זיינען פאַ־ראַן צוויי כללות'דיקע דינים[1]:

א) די ראיית **הנגע (אויף צו קובע זיין צי עס איז אַ נגע טמא אָדער ניט) מוז זיין דורך אַ** חכם, **וואָס „יורנו[2] רבו ויהי' בקי בכל הנגעים ובשמותיהן בנגעי אדם כולם ובנגעי בגדים ובנגעי בתים" — און דער חכם מוז ניט זיין דוקא אַ כהן, נאָר „הכל[3] כשירין לראות את הנגעים".**

ב) „הטומאה והטהרה תלוי' בכהן"[4]: **אפילו נאָך דעם ווי דער חכם האָט באַ־שטימט אַז ס'איז אַ נגע טמא — ווערט דער מנוגע ניט טמא ביז אַ** כהן זאָגט **„טמא (אתה)" [ועד"ז בנוגע טהרתו — אַז אפילו ווען דער מענטש (אָדער דער בגד) ווערט אויסגעהיילט פון דעם נגע בלייבט ער „בטומאתו עד שיאמר לו כהן טהור אתה"[5]].**

און דאָס וואָס די אמירה פון אַ כהן איז אַ תנאי לעיכובא (צו שאַפן די חלות הטומאה והטהרה) איז באופן, אַז אפילו אַ „כהן[6] שאינו יודע לראות" (און „אפילו[7] הי' הכהן קטן או שוטה") **איז ער „סומך על דברי החכם" — „החכם** רואהו ואומר **לו אמור טמא** והכהן אומר **טמא אמור טהור כו'"[6].**

דאַרף מען האָבן אַ הסברה:

א) ווייבאַלד דער כהן איז סיי־ווי זיך „סומך על דברי החכם" — וואָס איז נוגע אמירת הכהן דוקא?

ב) וואָס איז דער ענין מיוחד אין טומאת צרעת וואָס דוקא ביי דער **טומאה זאָגט אַן תורה אַזאַ חידוש, אַז „הטומאה והטהרה תלוי' בכהן"?**

און אע"פ אַז דאָס איז אַן ענין פון „גזירת הכתוב"[8] — איז אָבער ידוע וואָס דער רמב"ם[9] זאָגט, אַז אפילו ביי „חוקי התורה", וואָס „גזירות הם", איז „ראוי להתבונן בהן וכל מה שאתה יכול ליתן לו טעם תן לו טעם", ובפרט — אַ טעם וואָס איז פאַרבונדן מיט „תיקון הדיעות" [כלשון הרמב"ם[10] אַז „רוב דיני התורה אינן אלא עצות . . לתקן הדעות ולייישר כל המעשים"], אָדער בלשון הכתוב[11] — „ויצונו ה' . . את כל החוקים האלה ליראה **את ה'", אַ הוראה אין אַן ענין פון** יראת שמים.

ב. דער עיקר חידוש התורה, אַז „הטומאה והטהרה תלוי' בכהן", דריקט זיך אויס בפשטות (ניט אין טהרת המצורע, נאָר בעיקר) אין דעם וואָס ער איז אים מטמא:

---

1) בהבא לקמן — ראה רמב"ם הל' טומאת צרעת פ"ט ה"א־ג.

2) ל' הרמב"ם שם סה"ב, ע"פ תו"כ מצורע (יד, נד־נז).

3) רמב"ם שם ה"א (ממשנה נגעים רפ"ג. תו"כ פרשתנו יג, ב).

4) שם ריש ה"ב (ממשנה שם). וראה תו"כ ופרש"י פרשתנו שם. תו"כ ר"פ מצורע.

5) רמב"ם שם סה"ג (מתוספתא נגעים פ"א, י').

6) רמב"ם שם ה"ב (ממשנה נגעים שם. תו"כ פרשתנו שם).

7) רמב"ם ותו"כ שם. וראה כסף משנה לרמב"ם שם ה"א. ואכ"מ.

8) פרש"י פרשתנו שם. ולהעיר מרמב"ם סוף הל' מקואות.

9) סוף הל' תמורה. ולהעיר מרמב"ם סוף הל' מקואות: ואעפ"כ רמז יש בדבר כו'.

10) הל' תמורה שם (בסוף ההלכה).

11) ואתחנן ו, כד. וראה לעיל ע' 74.

וואָרום די מציאות פון טהרת המצורע קען קומען ערשט נאָכדעם ווי ס׳איז פריער געווען טומאת המצורע. איז דעריבער מסתבר צו זאָגן, אַז דאָס וואָס טהרת צרעת איז „תלוי׳ בכהן״ איז אַ מסובב דערפון וואָס טומאת מצורע איז „תלוי׳ בכהן״ (ד. ה. וויבאַלד די טומאה שאַפט זיך נאָר דורך אמירת הכהן, דעריבער דאַרף אויך די טהרה (פון דער טומאה) אויפגעטאָן ווערן דוקא דורך דער אמירה של כהן).

ווערט נאָך שווערער צו פאַרשטיין: בשלמא אויב דער עיקר חידוש התורה וואָלט געווען בשייכות צו טהרתו, וואָלט מען פאַרשטאַנען פאַרוואָס דאָס איז אָפּהענגיק אין אַ כהן[12] — היות אַז ענין הכהונה איז פאַרבונדן מיטן מצב פון טהרה (ווי דער דין[13] אַז אַ כהן טאָר זיך ניט מטמא זיין), דערפאַר זיינען כהנים די וועלכע זיינען „משפיע״ טהרה צו אידן;

אָבער פאַרוואָס זאָל דוקא אַ כהן זיין דער וואָס פועל׳ט, אַז דער איד זאָל זיין טמא?!

ג. וי״ל איינעם פון די ביאורים אין דעם:

ביי טומאת מצורע געפינט מען אַ חומרא וואָס איז ניטאָ ביי אַנדערע טומ־אות — „בדד ישב מחוץ למחנה מושבו״[14], ער ווערט אַרויסגעשיקט מחוץ לג׳ מחנות[15]: און אין דעם גופא

12) וכבר האריכו בכמה מפרשים בהטעם שטהרת מצורע היא ע״י כהן דוקא (לדוגמא — ראה כלי יקר פרשתנו יג, ב). וראה ע״ד החסידות — לקו״ת פ׳ מצורע. ובכ״מ.

13) ר״פ אמור. וראה מו״נ ח״ג פמ״ז, שהטעם לזה הוא — כדי שיהי׳ הכהן מוכן תמיד לשרת במקדש. וראה חינוך מצוה רסג. ועוד.

14) פרשתנו יג, מו.

15) רש״י עה״פ (מתו״כ שם. וראה פסחים סז, א).

— „בדד ישב — שלא יהיו שאר טמאים יושבים עמו״[16], והיינו, אַז דער אָרט פון אַ מצורע איז אפילו מחוץ למחנה פון אַנדערע טמאים.

און דאָס איז אויך דער תוכן רוחני פון טומאת צרעת — אַ טומאה חמורה כ״כ, דורך וועלכער דער אדם הטמא איז אינ־גאַנצן אויסער דער מחנה דקדושה, ער ווערט כאילו אויסגעשלאָסן ר״ל פון זיין שייכות צו ישראל גוי קדוש.

און אויף דעם זאָגט תורה, אַז ווער קען פסק׳נען אויף אַ צווייטן אידן אַז ער איז כאילו אויסגעשלאָסן ח״ו פון מחנה דקדושה — בלויז אַ כהן:

אַ כהן איז ענינו[17] „לברך את עמו ישראל באהבה״[18], אַ כהן איז דער „איש החסד״[19] וואָס בענטשט אידן, און — באהבה [כידוע[20] אַז דאָס איז אַ תנאי עיקרי אין ברכת כהנים אַז עס מוז זיין באהבה, און אויב דאָס פעלט ח״ו ביים כהן המברך, איז עס פאַר אים אַ סכנה] — און טאַקע מהאי טעמא וואָס דער כהן איז „איש החסד״ פאַרלאָזט זיך תורה נאָר אויף אים צו אַרויסגעבן אויף אַ אידן אַזאַ „פסק״ פון „מחוץ למחנה מושבו״.

[ועפ״ז יומתק דער המשך הכתוב[21]: „הכהנים . . בם בחר ה״א לשרתו ולברך בשם ה׳ ועל פיהם יהי׳ כל ריב וכל נגע״

16) רש״י עה״פ (מפסחים שם. ועד״ז בתו״כ שם). וראה לקו״ש חכ״ב (ע׳ 74 ובהערה 49) שהכוונה, שמובדל שם גם ממצורעים אחרים.

17) להעיר מעקב (י, ח) ובפרש״י שם.

18) נוסח הברכה לפני נשיאת כפים (סוטה לט, א).

19) ראה ברכה לג, ח. וראה זח״א בהשמטות רנו, סע״ב. זח״ג קמה, ב ואילך. ועוד.

20) ראה שו״ע אדה״ז או״ח סקכ״ח סי״ט (ע״פ זח״ג קמז, ב. וראה שם (רע״מ) קמה, א: בעינא טבא).

21) שופטים כא, ה.

— דוקא מצד דעם וואס „בם בחר ה׳ . . לברך בשם ה׳ (דערפאר) ועל פיהם יהי׳ . . כל נגע״].

— אוודאי און אוודאי מוז דער פסק פון כהן זיין מיוסד בלויז אויף תורה[22], וואס דערפאר, איז לכל לראש מוז זיין די ראיית הנגע דורך א חכם בחכמת התורה און „בקי בכל הנגעים כו׳״ (און דערצו נאך אזא חכם, וואס האט דאס מקבל געווען מפי רבו):

ווען עס קומט אבער צום אראפ־טראגן דעם פסק דין בפועל, מוז דאס זיין דורך דעם כהן איש החסד. ווארום דוקא ער פילט דעם פולן חומר פון ארויסגעבן אזא פסק דין אויף א צווייטן אידן און דערפאר וועט ער ניט שפארן קיין יגיעה און גוט חוקר ודורש זיין ביים חכם, בנוגע דעם פסק דין התורה ומעורר אויף ושפטו העדה — והצילו העדה[23].

[וע״ד הידוע[24] אין דעם ענין פון „אין חכם כבעל הנסיון״[25], אז בשעת מען לערנט אן ענין וויסנדיק אז פון דער שקו״ט וועט ארויסקומען א הוראה ופסק דין למעשה, איז מען זיך אין דעם מעמיק מיט א יגיעה יתירה ביז מען דערגרונטעוועט זיך צו אמיתיות הענין].

און אז נאך זיין יגיעה וחקירה ודרישה איז דער כהן איש החסד מחליט און זאגט „טמא״, דאן איז מען זיכער[26] אז דאס איז דער פסק דין אמיתי פון תורה: ולאידך איז מען בטוח אז דער כהן וועט זיך ארײנלייגן אין דעם בכל יכלתו[27] אז דערנאך זאל זיין טהרת המצורע[28].

ד. דערפון איז די הוראה ברורה:

בשעת מען זעט א דבר לא טוב ר״ל ביי א צווייטן אידן, ביז עס זעט ביי עם אויס אז יענער איז אין אזא שפל המצב, ביז אז „הוציא את עצמו מן הכלל״[29] — ער איז ח״ו ניט ראוי צו זיין בתוך מחנה ישראל —

זאגט תורה, אז אפילו א חכם גדול ובקי בכל התורה כולה, און לויט זיין שיקול הדעת אין חכמת התורה איז יענער ראוי צום פסק פון „מחוץ למחנה מושבו״ — איז איידער ער גיט ארויס אזא פסק אויף א צווייטן אידן, דארפן זיך פריער גוט בוחן זיין וואו מען האלט אין דער מדה פון חסד און אהבת ישראל: און אויב אז עס פעלט ח״ו אין אהבת ישראל אמיתית — האט ער ניט קיין רעכט צו ארויסגעבן אזא פסק אויף א צווייטן אידן! עס קען זיין אז זיין פסק שטאמט ניט פון ריינעם שיקול־הדעת של תורה, נאר פון מדות בלתי מבוררות כו׳[30]!

תורה זאגט, אז דער „נגע״ אליין שאפט ניט די טומאה[31], נאר דער פסק

---

(22) ראה בארוכה לקו״ש חי״ז ע׳ 220 ואילך.

(23) מסעי לה, כד־כה. וראה פסחים יב, רע״א. ר״ה כו, רע״א. סנה׳ סט, א.

(24) ראה בארוכה המשך תרס״ו ע׳ שצ ואילך.

(25) עקידה פ׳ נח (שער יד ד״ה [הקדמה השלישית).

(26) ואף דגם כהן קטן ושוטה די — כנ״ל! והביאור — הפס״ד בפועל ממש צ״ל ע״י דיבור במוצאות הפה הגשמי — וצ״ל ע״י גשם של איש רחסד (אף דההוראה היא דהחכם).

(27) ועד אשר בשביל זה — „ויצא אל מחוץ למחנה — חוץ לשלש מחנות״ (מצורע יד, ג ופרש״י. וראה ש״ך עה״ת על הפסוק).

(28) ולהעיר שלכו״ע „מצוה לטהרו״ (ל׳ התו״כ סוף פרשתנו), משא״כ „לטמאו״ (ראה מו״ק ז, ריש ע״ב. משנה למלך לרמב״ם כאן ה״ב).

(29) ל׳ ההגדה ב„בן רשע״ (ממכילתא ס״פ בא. ירושלמי פסחים פ״י ה״ד).

(30) ראה לקו״ת נשא כה, רע״ג. דרמ״צ פט, ב. וראה מאמרי אדה״ז תקס״ה ריש ע׳ ריד. ועוד.

(31) ראה מצורע (יד, לו) בנגעי בתים, ובפרש״י שם: שכל זמן שאין כהן נזקק לו אין שם תורת

ואמירת הכהן (איש החסד) „טמא אתה" פועלט אַז דער מצורע זאָל זיין טמא. קומט אויס, אַז דער וואָס איז ניט קיין כהן, איש החסד — און פסק'נט אויף אַ צווייטן אידן „מחוץ למחנה מושבו" — זאָגט ער שקר, ובמילא איז ער אַ „מצורע" — מוציא שם רע [כמחז"ל[32] עה"פ[33] זאת תהי' תורת המצורע — „זאת תהי' תורתו של מוציא שם רע"]: ניט נאָר רעדט ער לשון הרע אויף אַ צווייטן אידן (וואָס לשון הרע איז „אע"פ שאומר אמת"[34]) — וואָס אויך אויף דעם איז דער עונש פון נגעים (צרעת)[35] — נאָר ער איז „מוציא שם רע", „אומר[34] שקר . . על חבירו".

ומאי תקנתי'? — „בדד ישב מחוץ למחנה מושבו": ביז וואַנעט ער וועט זיך ניט איינגעוואוינען צו קוקן אויף אַ צווייטן אידן בעין טובה, דאַרף ער זיך מבדיל זיין[36] פון אַנדערע אידן און ניט שטערן זיי מיט זיינע לשון-הרע רייד און הוצאת שם רע!

דוקא ווען ער וועט זיך אויסהיילן פון דעם „נגע" — איז ושב ורפא לו.

און דורך אַ הנהגה פון אהבת ישראל אמיתית — אין אַן אופן פון אהבת חנם — איז דאָס מבטל סיבת (— שנאת חנם[37]) הגלות — שנקרא הצרוע[38]; קומט בדרך ממילא ומיד די גאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, ובמהרה בימינו ממש.

(משיחת ש"פ תולדות תשמ"ה)

טומאה (וראה מפרשי רש"י בפרש"י שם, לה. תוי"ט לנגעים פי"ב מ"ה). ולהעיר מרמב"ם הל' תרומות פ"ז ה"ט.

32) ערכין טו, ב. וראה לקו"ת ר"פ מצורע (ע"ד החסידות).

33) ר"פ מצורע.

34) רמב"ם הל' דעות פ"ז ה"ב. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו סוס"י. וש"נ.

35) ערכין שם. שם טז, א (ובכ"מ בדחז"ל). פרש"י פרשתנו יג, מו. רמב"ם סוף הל' טומאת צרעת.

36) ראה ערכין טז, ריש ע"ב. פרש"י ורמב"ם שבהערה הקודמת. ולהעיר מרמב"ם הל' דעות (שם ה"ז) „שאסור לדור בשכונתם כו'".

37) יומא ט, ב.

38) ויק"ר סוף פרשתנו.

פרשת תזריע

דבר תורה

Introduction

Have you ever been to a doctor because you had a cold or flu? You know, when you're just not feeling right and under the weather. You run to a doctor. You want to know what's making you feel the way you are, and you really want to get rid of that nasty sick feeling.

So the doctor sticks a stethoscope on your stomach, looks in your ears and up your nose. He looks to see the cause of your sickness. He then tells you what's wrong and writes you a prescription with some medication you will need to take. Sounds familiar? Yup, it happens to every-one once in a while.

Well, back in the day, people used to get other kinds of funny sicknesses. Although they looked physical; Like a white splotch on the skin, the real cause was something more spiritual. Yup! You guessed it! We're talking about Tzora'as.

An individual wakes up in the morning, says Modeh Ani, washes Negel Vasser and starts getting dressed. All is good, fine and dandy, when suddenly, "Oh no, what's that white rash on my arm?!"

Well, no school for him today! Off to the "Tzora'as doctor" he rushes, to check out if it indeed is something to be worried about it. The Kohen he picks happens to be a guy not so well versed in the laws of Tzora'as. So Mr Yakov Cohen calls his Talmid Chochom friend called "Torasoi Umnosoi". Torasoi takes a look at his arm. He looks from this angle, then that angle, he pulls out a magnifying glass and looks closely at the white blotch.

After a few minutes of some really serious inspection, Torasoi looks up and whispers to Mr Cohen, "Yup, he's **טמא**". The Kohen then gets up, puts on his Kapote and Gartel and makes the official declaration: "You are **טמא**!"

Yikes! The poor Tzora'as man is wheeled into a Tzora'as Ambulance and whisked off to the Metzora hangout outside the camp. He dresses in black and no one gets to talk to him. He's has to do some serious Teshuva now. He must have spo-ken badly about someone, and that's why he landed himself this ugly Tzora'as...

Question

So, let me ask you... Anything sound weird, peculiar and odd to you, about this Tzora'as story?

Ok. Let me tell you... What's with this Kohen business?? Apparently Mr Cohen didn't learn enough Torah and didn't know the laws of Tzora'as. So why include him at all? Why do we need him to be the official 'per-son' to say that the guy is **טמא**? Just let Torasoi, the Talmid Chochom do

the full job!! This deal with the Kohen sounds super fishy...

Also, there's a bunch of other kinds of טומאות that a Yid can get. If he touches a dead body, or if he touches almost any other טמא item... But by none of them do we find this idea of needing specifically a Kohen to pronounce him impure. Normally, all they need is a Talmid Chochom, a Rov, who says whether he is impure according to the Torah. So what is the deal by Tzora'as that we need a Kohen?

And just to add some extra spice to the question... What's the Kohen's role in general? He's normally the nice guy! He's the one who normally makes all the טמא people pure again. He does the sprinkling of ashes water on the people impure from touching a dead corpse. He makes impure people pure, so why here is he the one making the pure impure? Sounds a bit backwards if you ask me....

Answer !

Well, the answer goes like this: We find something unique by Tzora'as that we don't find by any other טומאה. The guy with Tzora'as gets sent all the way out of the camp. And not just that! He is sent out so far that he is not allowed to hang out even with the other טמא people. How about that! He really is getting punished in the fullest measure possible!

So, in order to make someone leave so far, we really are going to have to have a good reason to send him away. So first we get the Talmid Chochom to make sure that indeed according to Halacha this Tzora'as is real. Once he's done that, we get the Kohen on the case.

Why? Because we're worried that the Talmid Chochom may have a harsh side to him. We're worried that maybe he wasn't able to be totally honest when inspecting the Tzora'as, being that he was sure that this guy deserved it. So even though he looked good and proper at the Tzora'as we still get the Kohen involved.

Why the Kohen? You see, as we mentioned before the Kohanim are the real nice guys amongst the Yiddishe nation. They are descendants of Aharon Kohen, the ultimate Jew-lover. They bless the Yidden out of love, and feel for every single one of them. They are the ones who truly do not wish to send anyone out. They understand how bad the poor Yid will feel. They do not have any feelings of hatred towards him.

Therefore, it is them, the Kohanim, who are given the job of officially making the Metzoras impure. We obviously still need the Talmid Chochom, because we have to make sure it is in line with Halocha. However, the Kohanim are the ones who

practically pronounce the Yid as טמא. They send the Yid out of the camp only because he is deserving such treatment and not because of any hatred or bad מדות that they (the Kohen) may have.

Take Away

This is such a powerful message to us! When we see another Yid acting inappropriately, we may often feel a strong desire to rebuke him and tell him off. The lesson we learn, is that we must think twice before speaking badly to anyone or about anyone. We must look deep into ourselves and see if we are Kohanim. We must ask ourselves if we are truly being objective and are telling the other off, out of love.

It is very possible that we may have a little bit of שנאת חנם towards the other Yid. This may sometimes end up being the real reason behind why we are so frustrated with his bad behavior. Therefore, we must get rid of all our bad feelings towards the other and only then think of rebuking another Yid.

May it be Hashem's wish, that through the אהבת חנם that we show towards other Yidden, we should bring Moshiach and rebuild the Beis Hamikdosh which was destroyed because of שנאת חנם

May we merit that Moshiach should come really really soon!

פרשת תזריע

דבר תורה WORKSHEET

In this week's Parsha, the Torah teaches us the laws about a person who gets _________ on his skin. The Kohen would inspect the affected area to see whether the man was to be deemed טמא.

If the Kohen was not a person who was well versed in the laws of Tzora'as, he would have a Talmid Chochom inspect the Tzora'as and tell him whether he should pronounce the man _________ . The Kohen would then be the one to officially declare the man impure, and to have him sent out of the camp.

There is an obvious question on this. If the Kohen is anyways relying on the Talmid Chochom, why do we need the _________ at all? Let the Talmid Chochom do the whole job from beginning to the end. Let him inspect the Tzora'as and let him also be the one to tell the man that he is טמא. What is so important about having a Kohen involved here?

Indeed, there are many other kinds of טומאות, and we do not see by any of them that we need a Kohen to officially declare the man טמא, so why is Tzora'as any _____________?

The Rebbe provides us with a fascinating answer, with a powerful lesson. We see something unique by the טומאה of Tzora'as that we do not see by any of the other טומאות. Here, by Tzora'as, the impure man gets sent all the way out of all the camps, and even away from the other people who are טמא! He really gets a __________ treatment!

Therefore, in order to officially consider him טמא, and to send him all that way out, we must really really make sure that he ___________ it. That is why we have specifically a Kohen declare him טמא since Kohanim personify the idea of love for other Yidden, as they are the descendants of _________ Hakohen, the ultimate Jew-lover. We trust that the Kohen will strongly feel for the Yid, and will only send him out if he is truly deserving.

The same is true with us. Before we criticize or rebuke anyone we must look deep inside ourselves to make sure that it is coming from the "Kohen" within us. We must ensure we are doing it totally out of _________, and not Chas Vesholom out of any bad feelings that we may have towards the other.

Good Shabbos!

MyShliach